

Timotiwaa Tere 2

Poolnon Timotiwaa Tere ano 2

kolooro.

Jen-asa-asari

Poolnon mundaŋa ano gbaworo ala ilailaaya Timotiwaajon “Ando qambaŋmambaŋ qaana konoga mumaŋ,” jen Buŋa Tere koi ooro. Qaa areŋa waŋa ii awaawaa kaparaŋkonkon. Poolnon ii jen asariŋ uuta naŋgon qambaŋmambaŋa kokaen muŋ ooro: Timoti giinon mono pondarŋ nama Jiisas Kraistwaa kania naŋgon jen laligowa. Oligaa Buŋa ano Soomongo Areŋ Walaga mojaŋi, mono iikanon qokotaŋ iikawaa qaaya hoŋabona ii ejemba kuma oŋoma uukuukuu gawon menkeba. Tuarenjen ama gonŋi siimbobolo kania kania mokolon monagati een, mono kilen Anutunon gawon gonotiwa so ii kaparaŋ koma menkeba.

Poolnon galen meme qaa kotiga Timoti kokaen muro: Tosianon “poumapou qaganon anŋowowo omaye ama gejajojombaŋ amakejuti” giinon mono iikawaa qanon keuma kambanga meso-qeson tiwilaawabo. Anŋowowo qaa kaŋa kanon ejemba mende totoon ilaŋ oŋomakejuto, ejemba geja ama momakejuti mono ii men bolin oŋono tiwilaawuya.

Poolnon qambaŋmambaŋ qaaya kuuya naŋgomambaajon aŋaa laaligoyaa sunduya ooro. Naambaajon nomaen gawon areŋa ama manja qen laligoroti Timotinon iikawaa qaaya

duduuwabotiwaajon ii kokaen jen asariro, “Niinon Jiisas moma laarin lombo moma mokosinon uujopa ama laligowe. Sisiwerowero ama nongi siimbobolo moma kaparan koma kotiin nambe.”

Buk kokawaa bakaya waja 5 ii kokaen:

Qaa mutuya 1.1-2

Anutu mepeseen Timoti qambanmamban muro
1.3-2.13

Gejanono ano galen meme qaa tosaan 2.14-4.5

Pool horon ureen ama mugi laligoro 4.6-18

Terewaa qaa kota waja 4.19-22

¹ Anutu uusiinanon jen koton Pool nii kuun nono Kraist Jiisaswaa aposol koloojen. Kraist Jiisaswo qokotaan nanin laaligo kombompana nonombaatiwaa qaaya somongorotiwaa Buja qaaya jen asarimambaaon wasin nono laligojen.

² *Timoti giinon momalaariwaa wombo merana koloojan. Niinon giwo qaa amin mobojon tere koi oojen.

Manana Anutu ano Ponana Kraist Jiisas, yoronon mono kiankomun kalenmorian goni lu-aenon laligowa.

Poolnon Timoti uuta nanjon qaa jero.

³ Noo ambosakonurunanon Anutu welen qen mun laligogi niinon toroqen gawon mewe Anutunon “Giibe sokonja,” nijoro uugejananon kaen momakejen. Uuna soraaya kolooro Anutu mepeseenkejen. Mepeseen asaga gomantiina qama koolin gii suulan romonon gomakejen.

* 1:2: Apo 16.1

⁴ Gomesaowe saana jaungga kamaaroti, niinonj ii romonjonj giimambaajonj awelegonj kaparanj komaakejenj. Giima ainjolonj rari korisorononj uuna saa qewaatiwaajonj mojenj.

⁵ *Giinonj gbingbaonja qaa onjanonj Jiisas moma laarinj laligojanj, qaa ii uu wombonanonj ero romonjonkejenj. Wala auga Lois ano nemungga Yunis yorononj uugara meleenj momalaariganonj kolooro. Yoroogemagaranonj giinonj kaanagadeenj ama laligojanj, iikaya moma laarinj kotiijenj.

⁶ Kawaajonj imowamo laligowabotivaajonj qaa kokaenj qenj gbilinj gijojenj: Niinonj wala borona wanjanonj ama qama kooliwe Anutunonj gawonj memewaa momo kalenj gonota uuganonj eji, ii mono menj gbilina gere bolanj kaanja kotiin menj mende ililingowa.

⁷ Qaa koi mono romongowa: Anutunonj Unja Toroya ii jirinjinj ama qarasombunana mobonatiwaajonj qaagoto, iyanjaa ku-usumbaa Unjaya nonono saanonj uunananonj jopagonj aonj nanamemenana tororo galenj koma aonj nambonja.

⁸ Kawaajonj Ponjanaa qaaya nanjonj menj seimambaajonj ataqatanj mende amba. Kaenj qaagoto, mono nii kaanja koloonj laligowa. Niinonj Pombaa gawonja menj laligowe iikawaajonj kapuare mirinonj noonji rajento, kilenj noojonj ama kuukamakamaa mende moma laligowa. Mono kotiinj nii kaanja awasankaka nama uuwaa gawonj menj laligowa. Oligaa Bunawaajonj

* 1:5: Apo 16.1

ama angosisiri ama gombuyagati een, mono iikawaa siimboboloya moma mokosingon bosima laligowa. Anutunon ku-usun gomakejiwaa so ii saanon niwo motoon kaparan koma bosima laligowota.

⁹ Anutunon monowaa monoyanon Siwe namo mende mokolon oroma kamban iikanon ananaajon romongon arej kokaen ano: Anutunon Kraist Jiisaswaajon ama kalenmorian nonombaa. Arej ii ano ero laligon kouma laligogi anana koloonij. Koloonij Anutunon anana iwaa bunja koloon soraaya laligowombaajon nonooma hamo qen nonono. Anano iwoi awaa anijwaajon ama mende meweengon nonoma nonoonoto, iyanaa arej walaga ii otaan nama iikanon nonoono.

¹⁰ Arej walaga iikawaa honja ii kamban kokaamba asuganon kolooro. Hamoqeqe Tonananon asugin Anutuwaa kalenmorianja maama nonono. Kraist Jiisasnon asugin koomuwaa esunja qen melungoro kemero Oligaa Bunja ninisaano asariro. Bunja qaa ii moma laarin saanon laaligo kombombanja mokolon tetegoya qaa kotiin laligon kamban monon mende koomu kombanja mende komuwonja.

¹¹* Anutunon nii Oligaa Bunja jen asarin ejemba kuma onomanjatiwaajon kuun nono wasiwasi eja aposol koloojen.

¹² Aposol koloojenjwaajon ama gawonja kotiin mewe tosonian angosisiri nan nongi siimbobolo momakejen. Siwe Eja moma laarin munkejeni,

* **1:11:** 1 Tim 2.7

niinon iwaa kania awaagadeen moma yagojen. Kawaajon awasankaka nama kuukamakamaa mende momakejen. Qaago totoon! Anutunon moma laarin noma Bunɔa gawonɔa ama nonotiwaaw so nii galen koma nomambaa kotiin laligoji, ii moma yagojen. Kaen moma yagowe gawonɔanon mende sooma kamaaro laligon uma kambaɔ somatanon keubonɔa. Kaen moma laarin iikawaajon uuwoiwoi mende anjen.

¹³ Momalaariwaa qaa ii uunana meagowaatiwaa soga kolooji, niinon qaa honɔa ii kuma goma sili awaa qendeema goma laligowe. Ii mono uu kononɔanon ama kaanjadeen otaan laligowa. Nono Kraist Jiisaswo qokotaan motoon nanin jopagon nonomakeji, giinon mono uujopa iikawaa uutanon laligowa.

¹⁴ Anutunon giima moma laarin goma iwoi awaa kuuya gono bunɔaga kolooji, iikanon mesoqesoowabotiwaajon mono ii galen men laligowa. Unɔa Toroyanon uunananon nama laligoji mono iwaa ku-usun qaganon iwoi honɔa ii agokayan kona ewaa.

¹⁵ Eisia prowinswaa nenɔauruna yononon kuuya nomesaon gema nugi, ii mojan. Eja qagara Figelus ano Hermogenes yoronon iyonoo batugianon laligojao.

¹⁶ Tosianon nomesaogito, Onesiforus iinon qaago. Kawaajon Pon, gii mono Onesiforuswaa sumanuruta kiankomun onona laligowu. Eja kanon noo gbadonaajon (tape) gamu mende qen nomakejato, kambaɔ mamaga kanon ker-aqeeɔgo qen nono uuna bonjon kono.

17 Onesiforusnonj Room sitinonj koi kouma kamban iikanondeen noojon kaparan koma mongama laligonj mokolonj nono.

18 Iinonj wala Efesus sitinonj nomaen ilailaa somasomata ama menj afaangonj noma laligoroti ii geengonj saanonj moma komujanj. Kawaajonj kamban somatanonj Pombaa koorononj keuninj Onesiforusnonj kiankomuwaa tawaya mokoloowaatiwaaonj qama koolijenj. Kianj.

2

Kraist Jiisaswaaonj mono manja qen laligowa.

1 Oo uumeleenj merana Timoti, gii mono Kraist Jiisaswo qokotaanj kalenmorianj uutanonj bonj qen kotiinj namba.

2 Niinonj Bunja qaa kuma gombe mamaganonj niima nanjonj jegi monati, ii ejemba moma laarinj onjo-onjombaa so koloojuti, mono iyonjoo bunja ewaatiwaaonj onjomba. Kaenj ama onjona ero saanonj ejemba tosaanja toroqenj kuma onjombutiwaa so koloowu.

3 Oo Timoti, gii mono Kraist Jiisaswo nama iwaa manjaqee eja akadamugawo koloonj kaparanj koma kotiinj manja qen laligowa. Angosisiri ama gombuti, iikawaa siimboboloya mono moma mokosinjonj bosima laligowa.

4 Manjaqee ejawaa tania ii kokaenj: Kawali galenjanonj eja onjono manjaqee tuumbaa arenjonj keuma kema kanj gawonj pondanjenj laligojuti, iyonjononj kuuya galenjanonjenj kotonkejiwaa so tenj koma ambombaaonj jojorinj nanju. Kaenj nama iyanjiaa laaligowaa

nanḡonanḡowaajon iwoi mon mende men laligoju. Uu deendeen mende laligoju.

⁵ Kawaa sareqaaya mon ii kokaen: Aanḡole ejanon kuu aanon keuma jenḡoto galeḡaanon qaa uugun lan bobogariḡ kenji iinon akadamuyawo mende koloowaa. Iwaa waḡanon haamo aambaa ila mon mende konḡi kemebaa. Kawaajon gii mono dindinḡadeen kemba.

⁶ Kaanḡideen komakoomo ejanon ḡawon so-mata mero honḡa kolooro wala kema jaaya qen nero sokombaa. Tosianon loorigiti, iyononon iwaa gematanon kawuya. Gii mono iikawaa so kotiḡ ḡawon men laligowa.

⁷ Qaa ooḡeni, ii weenḡon moma bimoona Ponon mono momakoto ḡono ii kuuya saanon moma asariwa. Kawaajon ii mono uu kononḡanon ama romonḡon laligowa.

⁸ Mono Jiisas Kraist romonḡon laligowa. Niinon Oligaa Buḡa jen asariḡkeḡeni, Jiisasnon qaa iikawaa so kiḡ Deiwidwaa ḡbiliga koloon Hamoqeḡe Toya kolooro Anutunon men ḡbiliro koomunonḡa waaro.

⁹ Niinon Oligaa Buḡa qaa ii kaparan koma jen asariḡ anḡosisiriwaa siimboboloya mobe kikekakasiliḡ eja kaḡa kasanon ḡbadoon nonḡita rajen. Kaen rajento, Anutuwaanon Buḡa qaa ii mende ḡbadoon somonḡogi.

¹⁰ Kania kawaajon ama niinon siimbobolo kuuya moma mokosinḡon kotiḡ nanjen. Anutunon ejemba iyanḡajon meweenḡon ononoti, niinon mono iyonoojon ama kaparan koma manja qen laligojen. Kraist Jiisasnon hamo qen onono yononon kaanḡadeen letoma

oyañboyan koloowutiwaajon mojen. Uugia meleema laligowuti een, mono Siwewaa asamararanon uma tetegoya qaa kotiin laligon ubu.

¹¹ Qaa koi mono powowon kotakota koloaja:

“Anana uunana walaganon iwo motoon komuro laligojoni een, mono kaanjadeen iwo kotiin laligowon.

¹² *Iwo motoon siimbobolo moma mokosinjon laligojoni een, mono kaanjadeen iwaa bentoton uutanon iwo galenkonjon gawon mewon.

Anana ii qakoonjoni een, iinon mono kaanjadeen qakooma nonoma niniima tiwaa.

¹³ Anana gema qen munin irona meleema nonombaatiwaa qaa somongoro eji, iinon ii qewagomambaajon amamaawaa.

Mindinqindin ama iyanaa kania utegomambaajon qetetanjonkeja.

Kawaajon ezelobezelo ama qaanana pondan mende otaawonati een, iinon mono kilen (dindina nama) qaaya pondan otaan iikawaa so ama nonombaa.” Kian.

Anutuwaa Bunja gawombaa ejia kokaen koloon laligowa:

¹⁴ Oo Timoti, qaa koi duduuwabotiwaajon ii mono jen gbilin onoma Anutuwaa jaasewanon kokaen jen koton onoma laligowa: Momalaariwaa qaa aro kania kania ii mono melenqeleema mondon mende gosin nambu.

* **2:12:** Mat 10.33; Luuk 12.9

Jenonkoolinon mono mende totoon ilaan nonomakejato, tosonianon niinongiinon qaa kaanja moma elonkalon анги momalaarigianon sooro tiwilaawubo.

¹⁵ Giinon mono Buḡa gawombaa angotete kania kania ii haamo ana Anutunon giima “Sokonjan,” jewaatiwaajon kaparan koma namba. Gii Kraistwaa gawombaaajon gamuga mende moma laligowato, Buḡa qaa hona mono tororo mendeema uugia kuun onoma laligowa.

¹⁶ Balombaa qaa julujulu omaya omaya ii mono yakarin gema qewa. Tosianon ii jen sein laligon iikaanja kanon balombaa angonjorayanon qokotaan Anutu toroqen lolomonin kaamaa amakeju.

¹⁷ Wiji kotiga (qata kensa) kanon sele busugia siriawo qen kiro somariin kemakeji, yononon iikawaa so qaa omaya jen iikanon ejemba men bolin onomakeju. Yonoo tuunonnga eja woi qagara Himeneus ano Filetus laligojao.

¹⁸ Yoronon qaa honaa kania mesaon jin-jauḡ qen qaa seḡa kokaen jenkejao, “Uumeleen ejemba anono mono gbilin waama laligojon. Kawaajon kanagen koomunonḡa mombo mende gbilin waabonḡa.” Kaen jen tosaanḡa enkalolon men ononi momalaarigianon bolinkeja.

¹⁹ *Kaen bolinkejato, Anutunon tando powowon kotakota kuuroti iikanon mono kilen mende joloma nanja. Iikawaa munḡenḡa ii kokaen oogita eja, “Ponon anḡa buḡa koloojuti ii moma koton ononja.” Munḡenḡa mon ii kokaen, “Ejemba Pombaa qata men qamakejuti, kuuya iyononon mono nanamemen bologa qen yakarin laligowu.”

* 2:19: Jan 16.5

20 Miri somata kanonj juu, monjonj, amanene, komanene, kosonene, uunene kania kania eja. Tosia gerenonj ano gbakonj namononj memeta, ii kambanj so menj gawononj amakejonj. Tosia goul ano silwanonj memetaga. Akadamugiawo kaanja ii korisoro kambananondeen gawononj amakejonj.

21 Kawaa so monjonj qaa omaya mesaonj iyanja koma konjoratinj aoji, iinonj mono monjonj goulononj memeta kaanja koloowaa. Toyanonj ii menj gawonj akadamuyawononj ano menjkebaa. Ii mero toomorianawo kolooro Somatayanonj iwaa-jonj aisoonjkebaa. Anutunonj menj sorainj muro tirinj kotonj nama gawonj awaa kuuya memambaajonj jorinj nambaa.

22 Sagbili laaligowaa siinj kombombanja bologanonj galenj koma gombabotiwaaajonj mono galenj menj aonj laligowa. (Gawongaa honjanonj kamaawabotiwaaajonj ii jejenj.) Angobatononj horonj gomakejuti, ii mono misinjonj gema qenj laaligo koi kaanja laligomambaajonj kaparanj koma laligowa: Ejemba uu soraayaa qaganonj Ponj ilaanj onjombaatiwaaajonj qamakejuti iyonowo mono nanamemenj dindinja otaanj Anutu tororo moma laarinj onjanonj jopagonj aonj luaenonj laligowu.

23 Tosianonj gejajojombanj qaa oyomakandowe jenj niinonjiinonj jenonjkooli anji angowowo koloonjkeji, ii onjanonj mojanj. Kawaaajonj ii mono yakarinj gema qenj laligowa.

24 Pombaa gawonj meme eja kolooji, iinonj mono angowowo ambaatiwaa so qaagoto, ejemba kuuya gumbonjonjonj qaganonj ama onjoma

afaanḡon kuma oḡoma laligowa. Anḡosisiri ama mugi ii kotiin mokosiḡon laligowa.

²⁵ Tosianon tuarenjen ama mugi ii saanon uuluae qaganon metulanḡon mindinḡon oḡomakeba. Kaen ama oḡono Anutunon uugia men looriro saanon Buḡa qaa moma koton uugia meleembuyaga.

²⁶ Tuarenjen ejemba yoḡonon Bologna Toyaa moto siwanon ritogogi oḡono jeta ten koma amakeju. Kaen ama uugia tooro uuroromḡogia kolooro Bologna Toyaa kasa gbadonḡa loloon kamaawuyaga. Kian.

3

Kamban tetegyanon laaligo bolin anḡonjorayawo koloowaa.

¹ Qaa kota koi mono moma koton laligowa: Jiisas kakataa kambananon toriro ejemba kaniagianon boliro tetegyanon laaligo kanjanawo kokaen koloowaa:

² Ejembanon anḡiaaḡonadeen romonḡon monen iwoi buuju menḡo mewombaaḡon otoko (greed) amakebuya. Selegia mepeseen momoso kaanḡa enḡanḡia qerereen sewanḡiki laligon uuqeḡe qaa tokoronkota lan jenkebuya. Nemunmanjurugia yoḡoo jegia mende ten koma iwoi awaawaḡon danḡisen mende jen nesaḡesa (nenhololo) amakebuya. Anutuwaa telambelan ama lolomoninḡebuya.

³ “Anḡaa lomboga,” jen woso momo mende amakebuya. Tosaanḡa yoḡoo siḡgisonḡogia mende mesaon iikawaa uuboolia bosimakebuya.

Gemaqeqe qaa kisama jen iyangia mende galeŋ koma aon ejemba horon ureŋ ama oŋomakebuya. Nanamemen awagaajon mojugia tiiro togonkebuya.

⁴ Memelolo ama iyangiaa aingia otaan jeubaba qeŋkebuya. Sewaŋkiki laligon jaba-arambaranon uugia utitiro uugere amakebuya. Sele busuwaa siin korisorogiaajon siin mamaga moma Anutuwaajon mogi kamaanqeqeta kolooro gogoraagen amakebuya.

⁵ Anutuwaa Buŋa gawon bakasasan bosima silemale ama Sonda aren lan otaan mondonkejuto, nanamemengianon Anutuwaa ku-usuŋa ii kondama qakoomakeju. Ejemba kaŋa ii mono jawo ama misiŋon gema unun laligowa.

⁶ Yoŋoononga tosianon lan liligon ejemba mirigianon uma qaa kelenon uuqeqe men onoma gejagia qeduunkeju. Gejagia qeduugi emba tosianon loorin yoŋoonon qokotaankeju. Emba siŋgisonogogia gamuwaaajon kamaan unuro siŋgia kombombaŋa kania kania iikanon yaiwisisi men onongi sisau anjuti, iyononon ii gbawiin fua manera men kokosiin onongi qaa motogianon kamaan ununkeja.

⁷ Emba kaŋa yoŋonon moma bimoon suulan qaa kuma onom-butiwaajon mondon momakejuto, Buŋa qaa honaa kania ii kambaŋ so moma kotowombaajon amamaankeju.

⁸ *Iijipt kantriwaa tiriqoonon eja qagara Janes ano Jambres yoronon Mooses tuarenjen ama

* 3:8: Eks 7.11

muri. Ejemba takapolakaya yononon yoroo so Buŋa qaa honaajon tuarenjen amakeju. Ejemba kaana yonoo momogianon sooro kaamaa koloojuti, ii mono Anutunon momalaarigia angotete mero kamaan unuro Pombo nanangianon sologowaa.

⁹ Kamban toroga selegia men umakebuto, gawongiaa hona ii kamban mende koriro jangon qaombaa. Iijipt eja yoroo kaniagara asuganon kolooroti, iyonoo kaamaagiaa kanianon mono iikawaa so asuganon kolooro ejemba kuuyanon ii iima asariwuya. Kian.

Poolwaanon jenkooto qaa tetegoya

¹⁰ Yonoonon kaen koloowaato, niinon laaligonaa toona morota kuun aren ambe. Ejemba Buŋa qaa kuma onoma nanamemena ama men laligoweti giinon ii iima modaborojan. Laaligonaa toona otaan momalaariwaa komagbiligbili pondan men siimbobolo mokosinon laligoweti iikawaa sunduya jen jegi moma sorogojan. Uumeleen alauruna uunanon jopagon onoma laligowe. Tuarenjen angosisiri ama nongi iikanon kaparan koma kotiin nama laligowe.

¹¹ *Sisiwerowero kakasililin kania kania ama noma laligogiti, ii mojan. Antiokia, Aikoniam ano Listra taon karoon kanon siimbobolo noo qananon uro konajilin mobeti, ii iwoi kanjanawo kolooro. Yei, mangaa siita! Angosisiri mokosinon bosima laligoweto, Pononon ii kuuya kanona metogon nono.

* **3:11:** Apo 13.14-52; 14.1-7, 8-20

¹² Qaa koi mono moba: Ejemba Kraist Jiisaswo qokotaan nama laaligo kombombaņa laligon iikawaa komagbiligbilia ambombaajon momakejuti, ii kuuyanon sisiwerowero mokoloowuya. Nii anģosisiri ama nonģiti, een, tosaņa onģ kaanģadeen ama onģombuya.

¹³ Tiriqoonjon ejemba bologa Buņa gawon selesele menģ onģpopo qenģejuti, iyonģononģ toroqenģ kileqileenģebuya. Yonģononģ ejemba tosaņa tiligon onģoma iyanģia kaanģadeenģ tiligon aonģ laligowuya.

¹⁴ Yonģononģ kaenģ laligowuyato, Timoti gii Buņa qaa honģa moma uu kononģanonģ ama uuwoiwoiya qaa moma laarijanģ, mono iikanonģ toroqenģ bonģ qenģ nama kotiinģ laligowa. Daenģ yonģononģ kuma gongģiti, giinonģ iyonģoo kaniagia moma kotojanģ. Ii moma laarinģ onģonjanģiwaajonģ mono Buņa qaa koronsonģ menģ mende zololonģonģ mesaowa.

¹⁵ Uumeleembaa Buņa Tere Toroya ii meraganonģadeenģ moma sorogonģ laligonģ kouna. Giinonģ mono ii weenģonģ romonģona momakootoga asariro iikawaa qaganonģ nama Hamoqeqe Toyaa kania moma asariwa. Ii moma asarinģ Kraist Jiisas moma laarinģ muna hamo qenģ gono toroqenģ letoma laligowa.

¹⁶ Anutunonģ Buņa Terewaa qaaya kuuya ii ejemba tosaņa sololoonģ onģono oogita kokaenģ menģ qeanģonģ nonombaatiwaajonģ eja: Ii weenģonģinģ Anutunonģ uunana sololoonģ kana honģa kuma nonoma kilenģananaajonģ temboma jenģ nonoma mindinģonģ nonomakeja ano laaligo solanģ laligowombaajonģ gejanono nonoma koma gbilinģ nonomakeja.

¹⁷ Anutuwaa ejemba anana ii weenjon koma gbilin Anutu jetaa so kotiin akadamananawo koloon gawon awaa kuuya mewombaajon jojorin laligowonja. Kian.

4

Poolnon gawonja mundanja Timotiwaa qaganon ano.

¹ Kin Pohnana Kraist Jiisanon asugin jaawo laligowonati, me komun ewonati ananaa qaanana gosin jen tegon tosaanja anana bentotonon ama galen koma nonombaa. Niinon Jiisas ii ano Anutu yoroo jaasewangaranon nama gii uuwaa gawon mewagatiwaaajon jen koton gonjen. Ii otaamambaajon jen qaa ii jojopan qaanon somonjona mobe sokombaa.

² Kokaen jen koton gonjen: Giinon Buna qaa jen ejemba uugia kuun onoma laligowa. Mobutiwaa kambanajon mogi sokonja me mende sokonji, mono kilen kaparan koma waama qaa jen asarin laligowa. Ejemba kilenagiaajon jen onoma mindinqindin ama galen meme qaa jen uuwaa qaa onoma laligowa. Qaaga mobu me mende mobuti, ii kilen mono mokosinjon nama kana honja kamban so kuma onoma laligowa.

³ Anana momalaariwaa qaa kamban kokaamba ejemba qeangowutiwaaajon kuma onomakejonto, kamban mon kan kuuro iikanon momalaariwaa qaa batuya mon mobubutiwaaajon togon gejagia gojombuya. Qaa morota morota mobombaajon gejagia koriro ejawaa eja kelemalelen horon ononji kan ejemba

qaa ii me woi mobombaa siija mobuti, iikawaa so kuma onjonji laligowu.

⁴ Kaen laligon Buna qaa hona mobubotiwaajon lolomonin ama gejagia gojoma ben sosomban lan jenkejuti, iyonjoogen meleema geja ama moma laligowu.

⁵ Laaligo kaen me kaen utegon koloowaati, Timoti gii mono kilen bon qen zen nama nanamemenga tororo galen koma aon laligowa. Anjosisiri ama gombuti, iikawaa siimboboloya mono moma mokosingon bosima laligowa. Uukuukuu (ewanjelis) ejawaa gawon arej ii sokoma kuuya medaborowa.

⁶ Kamban koriga ilaan gomambaajon ama maamanatiwaajon kaen jejen. Tando lopion mepeseewombaajon oro qen jakenon ama oogi kaasonon umakero. Iikawaa so niinon laaligona Anutuwaajon ama qeleema gawona men laligowetiwaajon gawman yononon qaana somongon nugi neenaa sana maamanatiwaajon dodowijen. Namu koi mesaomanatiwaa kambananon mono kan kuumambaajon dodowin karo mojen.

⁷ Aanvole ejanon kuu aan kambananon haamo amambaajon esuna kuuya men kululuun bobogarin kenji, niinon iikawaa so momalaari koma gbilin kuu aan akadamuyawo andaborojen. Kraist moma laarin jeta ten komambaa qaa jen somongoweti ii mende kolatin qakoombeto, iikawaa manjaya mono pondan kotiin qen laligowe.

⁸ Ponjon jenteego Toya dindina koloon laaligona gosin solana koloon laligoweti,

iikawaa ila soronja ii jej tegon nonota noojon mamboma eja. Ponon eleema kawaati kamban iikanon ii noma aronanon kono kemero qabuñanawo koloomanja. Ii noojonadeen mende nombaato, ejemba jopagon mun mombo asugiwaatiwaajon mambomakejuti, ii iyonoo arogianon kaanagadeen kono kemen onjombaa. Kian.

Nejaurunanon nomesaon qeqelalan kengji.

9-10 *Kamban kokaamba balombaa nanamemen ama menkejuti, nejana Deemas iinon uuta iikanon somonjon nomesaon Tesalonaika sitinon keno. Nejana Kresens iinon Galesia prowinsnon keno. Taitusnon Dalmesia balonon keno. Kawaajon gii mono uulanawo noonon kamambaajon kaparan komba.

11 *Luuk iinon anodeen niwo laligojo. Maa-knon welen qej nombaatiwaajon mamaga moma iwaajon amamaajen. Kawaajon Maak wama motoon kawao.

12 *Nejana Tikikus wasin mube Efesus sitinon keno.

13 *Troas taonon laligon malekuna eja qata Karpus iwaa mirinon mesaoweti, mono ii menj kawa. Kaanagadeen tere lama selianon oon lipingiti, noonon lama selia ii mono kaparan koma mewa ano kawaa gematanon buk tosaanja ii mujon menj kawa.

* **4:9-10:** Kol 4.14; Flm 24; 2 Kor 8.23; Gal 2.3; Tai 1.4 * **4:11:** Kol 4.14; Flm 24; Apo 12.12, 25; Apo 13.13; 15.37-39; Kol 4.10 * **4:12:** Apo 20.4; Ef 6.21-22; Kol 4.7-8 * **4:13:** Apo 20.6

14 *Aleksander, silwa kopa oon qokoqokotaa eja mojanj, iinon bologa kania kania mamaga ama noma laligoro. Ponon nanamemenja gosinj iikawaa so ironja meleeno qaganonj uro siimbobolo mobaati ii mojen.

15 Iinon qaananaajon mamaga tuarenjen ama nonoma laligoro. Kawaajonj gii kaanagadeen mono iwaajonj galen menj aonj laligowa.

16 Indinj mutuya mindimindiri qaa jake wanononj ama nonji qaana kitia jewe monononj monj mende kanj nii nanjonj noma jeroto, alauruna kuuya yonononj boratinj nomesaogi. Anutunonj singisonjgogia iikawaa kitia qagianonj ambabotiwaaajonj qama koolijen.

17 Yonononj nomesaogito, Pononj ilaanj nono. Niinonj Bunja qaa jenj ejemba uu kuuj onoma gawonj ii kuuya medaboronatiwaaajonj ama menj kotiinj nono. Kantri kuuya yonononj Bunja ii mobutiwaaajonj moma ilaanj noma laion kawalia yonoo qaa oogianonj gilinj nombubotiwaaajonj anjonj koma jegianonja metogonj nono kamaawe.

18 Pononj bologa kania kania menj nombubotiwaaajonj metogonj nono saanonj Siwe bentotonjaa uutanonj eu umanja. Pombaa qata mono suulanj mepeseeninj kambanj tetegoya qaa akadamuyawo koloonj enj ubaa. Qaa ii onononj.

Yeizozo qaa tetegoya

19 *Gii mono noo yeizozona Prisila ano loya Akwila yoroojonj ano Onesiforuswaa sumanjuruta yonoojonj jena mobu.

* **4:14:** 1 Tim 1.20; Ond 62.12; Room 2.6 * **4:19:** Apo 18.2; 2 Tim 1.16-17

²⁰ *Neŋana Erastus mesaowe Korint sitinoŋ laligoja. Trofimus ii Miletus sitinoŋ mesaowe ji kiro eja.

²¹ Kawaajon koŋuru kambaŋ mende karo mono baatanon kokanon noonon kamambaajon kaparaŋ komba. Eja qagia Yubulus, Pudens, Linus, Kloodia ano uumeleen alaurunana kuuya yononon yeizozogia jeŋ anŋi goonon kaja.

²² Oo Timoti, Poŋnon unaga kotuegon giwo namba.

Anutuwaa kalenmoriaŋanon mono onowo ewa. Kiaŋ.

* **4:20:** Apo 19.22; Room 16.23; Apo 20.4; 21.29

**Uumeleembaa Buŋa Tere Soomongo Gbilia
The New Testament and portions of the Old
Testament in the Borong Language of Papua New
Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Borong long
Niugini**

Copyright © 2002, 2011 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Borong

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

63589f8b-9426-5ce2-9520-ca0cf2b65c47